

Zadnje dni po svetu

Ptuj, 19. maja. Ko v četrtem tednu trajanja konference v Ženevi skušamo ugotoviti rezultate dosedanjega prizadevanja diplomatom lahko trdimo, da so ti, če sploh obstajajo, zelo skromni. Konferenca je v zadnjih dneh razpravljala večji del o Indokini in v tej razpravi je prišlo na dan nekaj izredno zanimivih pojavov. Tako se je predvsem pred nekaj dnevi opazilo, da tudi v zahodnem bloku v nekaterih vprašanjih ni šlo enotnosti, kot so jo delegacije kazale ob začetku. Velešile Vzhoda in Zahoda so se v vprašanju Indokine sporazumele o tem, da je treba najprej razpravljati o vojaških vprašanjih v tej deželi, dočim so delegacije iz Indokine (Bao Dajeva, Ho Si Minhova, delegacija iz Laos in Kambodže) temu nasprotovali, češ da so važnejša politična vprašanja. Vendar so ta nasprotja hitro prenehala, vsaj na videz, še isti dan, ko je bilo objavljeno sporočilo o nadaljevanju pogajanj za sklenitev miru v Indokini.

Ne glede na vse to, ki je dejansko tudi postranskega pomena pa je treba ugotoviti, da so izgledi za pomiritev v Indokini kljub Bao Dajevemu togemu in Ho Si Minhovemu sprejemljivemu gledišču dokaj ugodnejši od tistih, ki so jih pred nekaj dnevi predlagali. Res je, da temu v precejšnji meri prispeva geografski položaj sovražnih si strank na korejskem polotoku, ker bi podobnega stanja v Indokini verjetno ne mogli ustvariti in kar bi sicer odgovarjalo trenutni mednarodni politični situaciji v svetovnem merilu. Toda tako situacijo bi verjetno na Vzhodu radi ustvarili, ko se pred njihovimi očmi ustvarja južnoazijski »atlantski« pakt, ki bi naj vključil Zahodu naklonjene države področja v obrambni zvezi in s čimer bi bil nadaljnjim primerom Koreje ali Indokine s strani Zahoda brikone napravljen konec.

Zahod, posebno ZDA se z vso vmo trudi, da bi čim prej prišlo do uresničitve tega pakta. V tem prizadevanju sicer uživajo podporo ostalih zahodnih sil, kolikor bi ne upoštevali stališča V. Britanije, ki je proti vsaki akciji v tej smeri, preden bodo znani rezultati konference v Ženevi. Na te pa bomo morali verjetno čakati še precej časa, česar so si v svesti tudi v ZDA, ter se zato le malo ozirajo na tozadevno stališče V. Britanije.

Na jugovzhodu Azije nastaja torej nov politični faktor svetovnega pomena, ki bo, če bo uresničen, za kar je precej verjetnost, obsegal Avstralijo, Novo Zelandijo, Siam, Filipine, Južno Korejo in Formozo ter preko dveh prvotimenovanih zaradi pakta, ki ga imajo te države še ZDA. V načrtih zahoda bo predstavljal ta pakt drugo najmočnejšo postojanko, na Vzhodu pa ga istovetijo z vsemi ostalimi poskusi obkoljevanja. Če ocenjujemo potek ženevske konference torej tudi s tega vidika, nam njen počasen potek ter odsotnost kakršnih koli uspehov postane tako razumljivejša.

Programe ptujskega mladinskega tedna

V času od 24. do 30. maja praznuje ptujska mladina ob rojstnem dnevu predsednika Tita praznik svoje mladosti. Za ta mladinski teden se je mladina pripravila z naslednjim programom:

Na predvečer rojstnega dne maršala Tita bo ob 20. uri v gledališču otvoritev mladinskega tedna in svečana akademija s pestrnim sporedom. V sporedu sodelujejo mladinski tamburaški zbor, folklorna skupina tovarne perila, folklorna skupina mladine mesta, pevski zbor gimnazije, pevski zbor tovarne perila recitatorji in Glasbena šola.

25. maja ob 14. uri športni troboj med osnovnimi organizacijami ljudske mladine. Ob 20. uri v glasbeni šoli produkcija Glasbene šole.

26. maja ob 15. in 20. uri v gledališču »Razvalina življenja« mladine 7. razreda gimnazije. 27. maja ob 20. uri gostuje

Številne in resne naloge pred komunisti iz Ptuja

Vsebinska zadnja konferenca delegatov organizacij ZKS mesta Ptuj, ki je bila ves dan v soboto, 15. maja t.l., je bila prav zanimiva za vse navzoče pa tudi za vse ptujsko prebivalstvo prav zaradi vrste predlogov in sklepov za bodoče delo Komunistov mesta Ptuja.

Sekretar MK ZKS tov. Jože Bratina je analiziral s pomočjo sočlanov MK ZKS Ptuj po ugotovitvah in predlogih številnih organizacij mestnega področja ter njihovih delovnih izkušnjah sedanje politične razpoloženje v mestu, vrline ter nekatere slabosti dela organizacij ZKS mesta Ptuj in njihovih članov med članstvom množičnih organizacij, v obratih, ustanovah, podjetjih in tovarnah.

Celotno poročilo je kazalo na izkušnje s področja političnega, oblastnega, gospodarskega, kulturnoprosvetnega in zdravstvenega dela, ob katerih so se lahko komunisti naučili marsičesa pametnega in so tudi imeli priložnost praktično storiti marsikaj koristnega. Zraven tega pa je bil referat poln predlogov, kako je treba v bodoče delati, da ne bodo organizacije ZK izgubljale časa, da se ne bodo ukvarjale z malenkostmi in spraševale, kaj je treba storiti, ko se pojavijo neodložljivi problemi.

Uspeh političnega dela organizacij ZKS mesta Ptuj med množicami se najbolj kaže ob priložnostih, ko je treba množično in enotno nastopati, ko je treba javno spregovoriti o perečih problemih in tudi izvršiti prevzete naloge. To se je med drugim zopet pokazalo lani v oktobru, ko je bilo potrebno braniti pred Zahodom naše pravice do Trsta, ki so ga hoteli predstavniki Zahoda podariti Italijanom. To se je pokazalo ob volitvah, ko je naše ljudstvo enotno glasovalo za najboljšo sinovo naše domovine — zvezne in republiške poslance. To se kaže vsakodnevno ob reševanju raznih vprašanj mesta in vasi.

Nov način dela v SZ ni več vezan na direktive od zgoraj, zato tudi v raznih političnih akcijah uspeh ni odvisen od pravočasnosti ali zamujenosti direktiv, temveč od iznajdlivosti organizacij samih, zavesti ter poštrevnosti članstva. V tem se je v Ptuj znalo več terenov (Breg, Vičava, Center), od katerih se bodo samostojnega dela naučili tudi ostali tereni (IV. teren). Tov. Bratina je v poročilu segel do vseh vej dela v SZ in prikazal slabosti, ki izvirajo v največji meri iz nezapiranja organizacij v sposobnost svojega članstva in zaradi pomanjkljive povezave komunistov z množico.

Glede dela organov ljudske oblasti in delavskega samoupravljanja je tov. Bratina v poročilu poudaril, da tudi na tem področju izkušnje kažejo, da se ljudstvo premalo poslužuje zborov volivcev z obravnavo raznih gospodarskih problemov s področja mestne občine, enako pa se delavci in nameščenci v obratih, podjetjih in ustanovah premalo poslužujejo pravic iz delavskega samo-

upravljanja, zaradi česar ostajajo nerešeni številni važni problemi, kar zapuša večkrat tudi težke posledice za celotni kolektiv (samopašnost, zlorabljanje položajev, kriminal in pod.). Drugače je, kjer so na mestu in na delu komunisti z jasnimi pojmi o organih ljudske oblasti in delavskega samoupravljanja. O prvih in drugih je bilo navedenih več konkretnih primerov. V poročilu je tov. Bratina navedel težave in uspeh dela LOMO Ptuj ter nakazal resne probleme, ki jih bo še moral rešiti.

V analizi gospodarskih problemov mesta Ptuja se je tov. Bratina zadržal pri osnutku družbenega plana in proračunu mesta Ptuja, zlasti pa dohodkov in izdatkov v letu 1954, ki bi naj znašali nad 34 milijonov dinarjev, ter prikazal razliko med dohodki iz državnega, zadržnega in privatnega sektorja gospodarstva, njihovo gospodarsko močjo ter deležem pri dohodkih proračuna. Glede privatnikov obrtnikov je navedel več konkretnih števil, ki kažejo njihove dohodke in njihov doprinos k potrebam skupnosti. Tudi o šumarstvu je bilo več govora, še več pa o gostinstvu in trgovski mreži.

Zelo obširno je bilo poročilo s področja kulturnoprosvetne dejavnosti mesta Ptuj, ki ima nalogo prosvetljati in zabavati množico. Izkušnje z raznih prireditelj, predavanj, predstav, razprav itd. pa kažejo, da ne dosegajo take širine, kot je možna in zaželena v naših pogojih. Pri tem je treba upoštevati ogromna denarna sredstva, ki jih naše ljudstvo žrtvuje za kulturnoprosvetno dejavnost in ta ne služijo v celoti svojemu namenu. Ene in iste ljudi vidimo in srečujemo povsod, na drugi strani pa so v Ptuj ljudje, ki se za vse to (prireditve, koncerte, predstave, predavanja itd.) ne zmenijo zaradi zaostalosti ali pa zaradi navade, da se zapirajo v male družbe v gostilnah in drugih lokalih, kjer pušajo več denarja kot pri blagajnah, kjer se kupujejo razne vstopnice. V skrbi za

šolstvo, za šolsko samoupravljanje, za uspešno delo kulturnih ustanov nam še ostaja mnogo resnega dela, če hočemo, da bo vse služilo vzgoji in razvedrilu socialističnega človeka. To pa ni samo skrb prosvetnih delavcev, temveč tudi komunistov, ki se vsega tega še premalo zavedajo, zato so temu primerni tudi uspehi. Vsak komunist bi moral dobro poznati vse ptujske zgodovinske dragocenosti in zanimivosti, ki si jih pride ogledovat letno 30 do 40 tisoč ljudi. Ni vseeno, kako se o vsem tem gostom tolači in kdo jim to tolači ter kako. Knjig iz naših knjižnic mnogi komunisti ne poznajo, zato tudi ne morejo priporočati niti svojim otrokom, kaj naj čitajo, kaj šele drugim. Zato je tako tudi glede časopisov in revij. Pohvaliti je treba Glasbeno šolo, ki je naša načina, kako je treba za glasbo zainteresirati mladino in zato dosega tudi lepe uspehe. O ptujskem gledališču, o igralski skupini »Svobode«, o prosvetnem delu sindikatov, o delu 30 društev, njihovih uspehih in težavah je bilo prav tako dokaj kritičnega govora v poročilu.

V zadnjem delu poročila je tov. Bratina opisal sestav, obseg, delo, uspehe in težave organizacij ZK ter je z njimi utemeljil predloge, kako je treba delati v bodoče.

V mestni komite so na tej konferenci delegati izvolili 11 članov, in sicer Alojza Frangeža, Jožeta Bratina, Majdo Voljč, Janka Vogrinca, Jožico Fridl, Jožeta Stropnika, Ludvika Rapoša, Alojza Donaja, Mirka Zigmara, Boruta Carlija in Jožeta Sotlaja.

Takoj po končani konferenci se je sestel novozvoljeni komite ZKS mesta Ptuj in je izvolil iz svoje srede za sekretarja MK ZKS tov. Alojza Frangeža.

O vsebini konference, o predlogih delegatov in sklepih bodo seznanili delegati osnovne organizacije in članstvo Socialistične zveze na prihodnjih sestankih organizacij in Socialistične zveze.

Kmečki mladinci in mladinke, vpišite se v kmetijsko šolo na Turnišču

Uprava enoletne Kmetijske šole Ptuj-Turnišče bo sprejela v šolskem letu 1954/55, ki prične s 15. septembrom t. l., največ 24 gojencev in 16 gojek.

Namen šole je nuditi mladini, ki bo ostala doma na kmečkih gospodarstvih, mladini z državnih posestev in kmetijskih zadruh, primerno kmetijsko in gospodinjstvo strokovno izobrazbo.

Kot redni učenci se lahko vpišejo vsi tisti, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- Fantje in dekleta kmečkega porekla v starosti od 16 do 23 let, izjemoma tudi starejši;
- Tisti, ki so uspešno končali najmanj 6 razredov osnovne šole. Prednost imajo oni, ki so z odličnimi ali prav dobrim uspehom končali 1. letnik kmetijsko gospodarske (nadaljevalne) šole;
- Zavezati se morajo, da bodo sami ali s pomočjo kmetijske zadruge ali druge ustanove plačevali mesečno oskrbovalnino 2500 dinarjev;
- Biti morajo duševno in telesno popolnoma zdravi z neoporečno preteklostjo.

Kandidati naj vložijo lastno, ročno spisane prošnje (kolek 30 din) najkasneje do 20. julija 1954 na naslov:

Kmetijska šola Ptuj-Turnišče, pošta Ptuj, poštni predal 48.

Priloge k prošnji:

- Izpisek iz rojstne knjige;
- Zadnje šolsko spričevalo;
- Zdravniško potrdilo o duševnem in telesnem zdravju;
- Izjava staršev o rednem mesečnem plačevanju celotne ali delne oskrbovalnine;
- Uradna izjava kmetijske zadruge ali druge ustanove, da bo

redno mesečno plačevala celotno ali delno oskrbovalnino (štipendijo).

Učenci imajo popolno oskrbo v domu šole.

Pohitite s prijavitvami. Podrobna pojasnila daje uprava šole.

Uprava šole.

KONGRES SLOVENSkih GEOGRAFOV BO SEPTEMBRA V MARIBORU

Letošnjega kongresa slovenskih geografov, ki bo od 25. do 27. septembra t. l. v Mariboru, se bo predvidoma udeležilo iz ptujskega okraja pet srednješolskih predavateljev geografije. In sicer: Vladimir Bračič, Slavo Komac, Matija Mavčec in Jožef Maučec iz Ptuja ter Marija Lenc iz Ormoža.

Še na mnoga leta, naš predragi predsednik maršal Tito!

Pozdrave in čestitke za dvainšestdesetletnico predsednika republike tov. Tita je prineslo v torek, 18. maja t.l., v Ptuj iz vseh strani okraja 34 osnovnošolskih, gimnazijskih, Partizanovih, gasilskih, predvojaških in vojaških štafet.

Na Kvedrovem trgu v Ptuj je večtisoč glava množica pričakala in prisrčno sprejela mlade razgrete štafetne tekače in z aplavzom pritrjevala vsebini pozdravnih pism tovarišu Titu, ki so bila množici prečitana, preden je pritekla republiška štafeta od Železnih dveri skozi Pavlovce, Ormož, Gorišnico v Ptuj in odnesla ta pozdravna pisma s seboj na pot proti Ljubljani. Po prispetju republiške štafete je s tribune predstavnikov oblasti, množičnih organizacij in JLA pred magistratom množici spregovoril sekretar MK ZKS Ptuj tov. Lojze Frangež, ki je poudaril, da nas vse navdaja iskrena želja, da bi

naš predsednik tov. Tito živel še dolga leta in da bi dočakal sadove naše dobe ter da bi še dolgo bil up in nada vsega miloljubnega človeštva, ki ga priznava kot odločnega in doslednega pobornika miru. Po njegovi požrtvovalnosti, doslednosti in junaštvu v borbi za pravice delovnega ljudstva ter junaštvu v borbi proti agresiji si moramo jemati zgled, če hočemo, da bi naše delo dalo sadove, potrebne delovnemu ljudstvu, ki si prizadeva ustvariti družbo s socialističnimi odnosi.

Med pričakovanjem republiške štafete so prispele v predsednih vse lokalne štafete. Godba na pihala »Svobode« ljudstvo zabavala s koračnicami ali pa je to opravljal prenos s plošč. Kvedrov trg je bil tudi tokrat poln ljudstva kot vedno ob izrednih slovesnostih. Po odpravi republiške štafete s številnimi čestitkami in pozdravi ter končnem govoru se je množica zopet hitro razklopila, odšla na svoja delovna mesta ter nadaljevala z delom. V. J.

III. kongres Zveze komunistov Slovenije v Ljubljani

Republiški dnevnik »Ljudska pravica - Borba«, »Slovenski poročevalec« in »Večer« so objavili v dnevih od 19. maja t. l. dalje, ko je začel v Ljubljani III. kongres Zveze komunistov Slovenije, zanimivo poročilo sekretarja CK ZKS tov. Miha Marinka ter odlomke iz poročil o delu in diskusij na razpravah komisij.

Opozorjamo naše bralce na izredno važnost in zanimivost teh poročil ter jim priporočamo, da si zagotovijo te številke enega ali drugega dnevnika, ker žal zaradi tesnega prostora v našem tedniku poročil ne bomo mogli ponatisniti.

Uredništvo

Ptujska garnizija JLA bo sledila zgledu XXI. Slavonske udarne brigade

V nedeljo, 16. maja t. l., je bila v Ptuj svečana proslava ustanovitve XXI. Slavonske udarne brigade v spomin na vojno pot te brigade, na njene zmage in žrtve v sestavi ostalih enot narodnoosvobodilne vojske.

Na dvorišču ptujske kasarne so se v nedeljo pred proslavo zbrali predstavniki JLA iz Cakovca, Murske Sobote, Maribora in Celja ter drugih garnizij, predstavniki ljudske oblasti, Zveze komunistov in drugih organizacij iz Ptuja in okolice. Podpolkovnik Baškot Simo je ob 10. uri pred razvrščenimi enotami JLA ptujske garnizije poročil polkovniku Gabercu, ki je obšel enote. Čez nekaj minut je častni vod prikorakal z vojno zastavo brigade, ki so jo pozdravili vsi navzoči. Nato je podpolkovnik Baškot Simo z zelo zanimivim referatom spomnil vse navzoče na junaške borbe in zmage XXI. Slavonske udarne brigade od dneva njene ustanovitve 17. maja 1943 do danes.

Poudaril je, da je bila XXI. Slavonska udarna brigada formirana iz odelkov 12. in 18. brigade ter psunjskega in popuškega partizanskega odreda, po večini iz slavonskih borcev in

komandnega kadra. Med temi so bili tudi španski borci, ki so že imeli dokaj izkušenj iz prvega spopada s fašisti v Španiji. Težka je bila pot brigad do zmage in do naše osvoboditve. Prvo večjo borbo je brigada junaško izdržala pri Spodnjih Motičanih, kjer je izgubilo življenje nad 150 sovražnikovih vojakov. Meseca julija se je brigada odlično točkala s sovražnikom v ofenzivi za obvarovanje osvobojenega ozemlja. Prav tako zmagovite so bile njene borbe okrog Zagreba proti Vraždinu, okrog Krčevcev, Bjelovara, Osijeka, potem po prehodu v Bosno v borbi za Doboj, nato po prehodu v Srbijo v borbi za Beograd itd. V borbi za osvoboditev Zagreba je dosegla brigada zavidne uspehe, zlasti pri zavzemanju zagrebaške radio postaje.

Podpolkovnik Baškot se konča referat s pozivom ptujskim enotam JLA, naj sledijo zgledu borcev XXI. Slavonske udarne brigade v NOV in s pozdravom Vrhovnemu komandantu obo. roženih sil FLRJ tov. Titu.

Po končani slovesnosti v kasarni je bil slavnostni obed v Domu JLA, popoldne pa je bil še fizikturni spored na igrišču Drave in na dvorišču kasarne.

Kaj predvideva osnutek zakona o prometu z nepremičninami

Zvezni ljudski skupščini je predložen v obravnavo osnutek zakona, ki bo predpisoval in podrobneje določal način, po katerem se bo v bodoče razvijal promet z nepremičninami in stanovanji.

Doslej je bil promet z nepremičninami med zasebniki omejen in podvržen kontroli ljudskih odborov. Po tem zakonskem osnutku pa bi zasebniki lahko prosto kupovali in prodajali zemljo brez poprejšnje privolitve ljudskega odbora. Promet se bo torej razvijal v mejah zemljiškega maksimuma popolnoma prosto.

Osnutek zakona predvideva tudi prosto kupevanje in prodajanje stanovanj. To naj bi pri-

pomoglo k pravilnejši razdelitvi stanovanj in boljše vzdrževanju hiš.

Kar se tiče gospodarskih organizacij, bodo lahko zamenjevale svoja zemljišča z zasebniki samo s privolitvijo ljudskih odborov. Zamenjevale jih bodo lahko tako, da bo gospodarska organizacija prodala zemljišče, z izkupičkom pa bo morala kupiti drugo. Načelo je, da se zemljiški sklop gospodarskih organizacij ne sme zmanjšati. Drugih nepremičnin gospodarske organizacije v načelu ne bodo smele kupovati od zasebnikov in jih tudi ne prodajati. Izvzete bodo stanovanjske zadruge, ki bodo lahko kupovale in prodajale zasebni-kom idealne in fizične dele stanovanjskih hiš.

V proračunu OLO 2,600,000 din za voine sirote naj skrbi celotna družba

200 sirot bo šlo na letovanje

Med 23 postavkami okrajnega proračuna Ptuj za leto 1954 s skupnim zneskom 29.967.400 din za potrebe tajništva za zdravstvo in socialno politiko, je postavka 20 z zneskom 2.600.000 din za stipendiranje otrok padlih borcev NOV s področja pujskega okraja.

Skrb za 186 dečkov in 178 deklic, večinoma šolobveznih otrok borcev NOV, talcev in žrtev fašističnega nasilja, ki so brez staršev ali vsaj brez očeta ali matere, se ne more meriti samo z gornjo postavko in niti ni samo skrb družin, pri katerih živijo te obojestranske ali enostranske sirote, temveč je skrb celotne družbe, ki je prevzela s pridobitvami NOV tudi obveznosti do otrok borcev in žrtev, ki so padle za našo narodno in socialno osvoboditev.

Največ otrok, ki so potrebni družbene pomoči in skrbi, je na področju občine Cirkulane (35), Majšperk-Lešje (30), Makole (21), Zavrč (21) in drugod (3) do 20) ter v Ptuj (37). Najdemo jih tudi pri družinah brez služba in premoženja (79), pri družinah s socialno podporo (38), pri družinah z dnevnim ali mesečnim zasluskom, pri družinah, ki prejmejo otroški dodatek ter pri družinah z do 2 ha zemlje. Mnogi otroci so k sreči pri resnih in skrbnih ter nesebičnih družinah. Pri njih ni težav za zdravje, zadostno prehrano, za slab uspeh v šoli in življenjsko perspektivo. Drugače je pri družinah, kjer vsega tega primanjkuje. Nj dovolj, če ima vojna sirota streho in hrano. To dokazujejo primeri, kjer najeda sirota bolezen, kjer so slabe družinske razmere, kjer otroci zaostajajo v šoli in so med sovrstniki zapostavljeni. Kolikor ni dovolj zgovorna slika socialnih razmer rednikov teh otrok, jo dopolnjuje ugotovitev, da 5,5 odst. vojnih sirot nagrizuje bole, 25,8 odst. pa druge bolezni.

Tudi šolski uspeh je dokaj zgovoren. Od 218 sirot, ki obiskujejo osnovno šolo in gimnazij, je 19,4 odst. slabo ocenjenih v osnovni šoli in 15 odst. v gimnazijah. Šoli, rednikom in družbi ne more biti vseeno, kako bodo ti otroci prišli do svojega kruha. K temu je treba

pristeti še učence in dijake z zadostnimi ocenami — 28 odst. Vidi se, da je malo rednikov doslej razmišljalo o nadaljevanju šolanja po končani osnovni šoli. Le 72 sirot obiskuje nižjo gimnazijo, 7 višjo, 2 učiteljske, 1 tehniko in 1 industrijsko šolo. Ali naj bodo vsi ostali le pastirji in hlape pri svojih rednikih in pomožnih delavcih v kolektivih? Od sirot je v poklicu 4,9 odst., 1,4 odst. jih pomaga v kmetijstvu, 1,6 odst. je brez dela, 1 odst. je v šoli J.L.A.

Ob tej približni sliki se vidi, da je del otrok pri družinah, ki res nesebično in z materinsko ljubeznijo gledajo na sirote, od katerih je 68,7 odst. zdravih, 28 odst. prav dobrih in 11 odst. odličnih učencev in šolar in marljivih delavcev v poklicih, dočim je drugi del v zelo kritičnem okolju in položaju, iz katerega jim lahko v veliki meri pomaga družbena skrb, zlasti pa organizacije ZBNOV. Misliiti je treba na njihovo zdravje, šolski uspeh, vzgojo in življenjsko perspektivo ter tudi v tej smeri storiti kar se največ da.

Otrokom, ki mislijo v šole in otrokom, ki šole že obiskujejo in živijo v slabih materialnih razmerah, bo iz odobrenih sredstev pomagano. Treba jih bo zdravstveno okrepiti, treba bo stopiti do šole in se posvetovati z učiteljskim. V teh počitnicah bo poslanih 200 sirot borcev NOV na 21-dnevno okrevanje na morje in drugam, kjer bodo ti otroci v družbi svojih sovrstnikov in resnih vzgojiteljev preživeli nekaj tednov v novem okolju in veselju. Seveda bo potrebno prej spregovoriti s tem ali onim rednikom, da ne bodo nekateri otroci prikrajšani za veselje, ki sta jim ga pripravila Glavni odbor ZBNOV in OLO Ptuj. Rentgenološki pregled teh otrok bo 27. maja t. l., del teh pa je že bil pregledan 20. t. m. Po ugotovitvah pregleda in zdravniškem priporočilu bo padla odločitev, ali na morje ali hribe.

Vsem tem je storjen le del. 8-letna skrb v času obiskovanja šole in poznejša usmeritev v poklice bosta zahtevali od okolja teh sirot, sorodnikov, rednikov in organizacij ZBNOV in ostalih vztrajno skrb za

mlad, za ljubezen staršev pri krajin, trdne in nesebične opore potreben rod. Ta bo nekako enako zvesto kot so njegovi starši-borci zvesto služili našemu ljudstvu, z delom krepili naše revolucionarne pridobitve ter z mirojubno politiko, in če bo treba z orožjem skupno z ostalimi državljani, varoval svobodo in neodvisnost naše domovine.

Razveseljivo je ob vsem tem dejstvo, da se je Okrajni odbor ZBNOV temeljito lotil vprašanja vojnih sirot in vse kaže, da bo ob takem delu in ob skrbnem sekretarju tov. Mihi Kolariču to skupno delo rodilo tudi zadovoljive uspehe, ki jih bodo občutili zlasti omenjeni otroci.

Podlehnik se pripravlja na svoj občinski praznik

Gost, ki pride prvič v naš kraj, se le težko znajde. Vasi v navadnem pomenu besede ne bo našel. Podlehnik je raztresen po mnogih okoljskih hribih in tudi ob cesti ni pravega centra. To so posledice preteklosti, ko so razne gospodarske organizacije in tudi posamezniki skušali iztisniti iz revnega haloškega ljudstva še zadnje denarje in so se zato naseljevali daleč drug od drugega, da se niso motili v svoji trgovini.

Naši ljudje so zaradi samote, v kateri živijo v svojih domovih, veliki individualisti in le težko jih je pridobiti za kako skupno akcijo. Vendar tudi pri nas vedno uspešneje delujejo podjetja in ustanove, ki so zaradi socialistične preobrazitve vasi, vedno bolj se razvija gospodarsko in kulturno življenje v raznih oblikah in organizacijah.

Gospodarsko in kulturno sliko našega kraja bomo pokazali 31. junija na »Občinskem dnevu«, ki bi naj postal tradicionalni vsakoletni praznik. Pripravljamo

IZ PTUJA

Zaradi žepnih tatvin je bilo v zadnjem času v Ptuj osumljenih in prijatih več žensk, ki so bile 17. t. m. pred sodiščem spoznane krivim in tudi obsojene. Zoper dve osumljeni žeparici pa še teče preiskovalni postopek. V aprilu je bilo v Ptuj 13 žepnih tatvin, večinoma na živilskem trgu, kjer za došča pri nakupih vsaj malenkostna neprevrednost z denarnico, pa je ni več. Ščasnoma se bodo gospodinjke že navadile bolj paziti na denarnice in tudi na okolje, v katerem nakupujejo.

Tatvine kolesa izpred gostilne Zupantič v soboto, 15. t. m., je osumljen Mirko Križančič iz Kidričev. V razširjenih poizvedbah bo verjetno mogoče dognati, če je v zvezi s tem sumom še več koles in kolesnih delov, ki jih navadno »izposojevalci« tujih koles razprodajo na razne strani.

Tudi Rudi Velnar iz Ormoža je osumljen tatvine koles in so tudi v tem primeru poizvedbe za morebitnimi kolesi in kolesnimi deli, ki bi jih kdo kupil od osumljenega v dobri veri, da gre za razprodajo lastnega kolesa in njegovih delov.

Okrajni štab »Stajerske v borbi« Ptuj, ki pripravlja množični obisk zbora Stajerskih brigad 5. septembra na Ostrožnem, že sprejema prijave pripadnikov NOV in POS ter aktivistov, ki so se borili in sodelovali na področju pujskega okraja, ki se bodo v sestavi takratnih enot udeležili zbora Stajerskih brigad.

Na predlog Okrajnega odbora ZBNOV Ptuj je izdal Glavni odbor ZBNOV v Ljubljani na-

Požar v Gerečji vasi

V sredo, 19. t. m., okrog sedmih zvečer je pri Korenovih v Gerečji vasi števil. 17 izbruhnil požar. Poslopje je bilo krito s slamo ter se je ogenj iz dimnika, v katerem so se vnele saje, bliskovito razširil po cel strehi.

Preden so ljudje lahko uspešno intervenirali, se je požar razširil še na sosednje Drevenškovo poslopje in ga tudi uničil.

Kljub temu, da je reševalcem uspelo rešiti živino in poljedelsko orodje, znaša obema poselnikoma povzročena škoda nad milijon dinarjev in je le delno krita z zavarovalnino.

Kot že večkrat, je tudi ob tej priliki prišlo do izraza pomanjkanje vode. V vasesh z rednimi vodnimi izviri je nujno misliti na vodne rezervoarje, ki bi v primeru požara nudili dovolj vode za uspešno intervencijo.

Vloga mehanizacije v vinogradništvu

Naši vinogradniki mnogo razpravljajo o obnovi in mehanizaciji v vinogradništvu. Njihov položaj je zelo težak, ker se morajo boriti s strminami, kjer je strojna obdelava zelo otežena. Na sončnih rebrih rastejo najbolj kakovostna vina, toda pridelovalni stroški so zelo visoki, ki znašajo na liter vina okoli 90 din. V položnih krajih, kjer si lahko pomagajo z mehanizacijo, so pa pridelovalni stroški zelo nizki; n. pr. v Vojvodini znašajo na liter vina le 26 din. Vinogradniki se predložijo zavedajo, da je treba doslužene vinograde obnoviti na nov način, tako da bo omogočena kar najbolj mehanična obdelava. Nekateri se zavzemajo za terasni način obnove, ki se je ponekod že dobro uveljavila (na Primorskem). Na ravni terasah je omogočeno ceneno strojno obdelovanje. Nekateri vinogradniki pa se sklicujejo na to, da se poskusni terasni vinogradi niso obnesli na Stajerskem. Pokazalo se je namreč, da tukaj talne in podnebne prilike ne odgovarjajo terasam. Zato je treba mehanizacijo prilagoditi nagibu in sicer na vlačilce z različni priključki. Vlačilce vleče priključke v smeri nagiba navzgor ali navzdol.

Naj bo vinograd na terasu ali na nagib, vsekakor bo moral nstopiti stroj in rešiti vinogradniškega delavca velikega tr-

pljenja. Poglejmo nekaj zanimivih števil, ki so jih izračunali naši vinogradniki: strokovnjaki. Ročno rigolanje in ureditev teras na hektar stane okoli 400.000 din, strojno pa samo 95.000 din. Kop stane na ha nič manj kakor 17.000 din. Isto delo hitro opravi enosni traktor za 1.200 din. Eno škropljenje z nahrbno škroplilnico stane okoli 26.000 din, mehanizirano samo 15.000 din. Podobno pocenijo stroji tudi druga vinogradniška dela. Pri tem je važno to, da stroji opravijo delo hitro, ki je večkrat odločilnega pomena. Pravočasno škropljenje je večkrat odvisno od ur, ne samo od določenega dneva. Dalje zatrujejo strokovnjaki, da je treba pri popolni mehanizaciji 38 dni strojnega dela namesto 250 dni ročnega dela na en ha. Vinogradniški delavec lahko oskrbuje ne le 0,4 ha kakor doslej, temveč 2 ha terasnih vinogradov s popolno mehanizacijo. Obnova vinogradov je zelo draga reč, če pomislimo, da je treba samo za en ha nad pol milijona din. Marsikakšno zemljišče ne bo več primerno za obnovo vinograda. Naši vinogradniki imajo hude tekmece v vinogradnikih, ki imajo že po prirodi manj pridelovalnih stroškov, ker je zemlja bolj rodovitna, ima ugodnejšo lego in je tudi več sonca.

I. R.

„Stajerska v borbi“

5. septembra letos bo na Ostrožnem pri Celju veličastno partizansko zborovanje »Stajerska v borbi«. To zborovanje bo zbor vseh borcev enot NOV in POS, ki so se borili na področju IV. operativne cone, političnih delavcev s terena, vseh borcev iz Stajerske, ki so se borili v NOV in POS na ostalih področjih naše republike ter v enotah NOV in POS bratskih republik. Nadalje bo to zbor vseh izseljencev in internirancev, ki jih je okupator izselil ali interniral s področja IV. operativne cone.

Pripravljalni odbor za proslavo »Stajerska v borbi« poziva vse borce partizanskih enot iz Stajerskega in Koroškega (XIV. divizije, brigad — Sladnove in Zidanske, odredov — Kamniško-zasavskega, Lackovega, Kozjanskega, Vzhodno, in Zahodno-koroškega, Kokrškega, Pohorskega, enot VDV, borcev kulirskih rečnih stanic, partizanskih bolnišnic, tiskarn, delavnic itd.), nadalje vse politične aktiviste, internirance in izseljence, naj se te svečane proslave udeležijo.

V ta namen naj vsi tovaršiji bivačiji na Stajerskem in Koroškem, na katere se nanaša gornji poziv, pošljejo na sedež Zveze borcev svojih okrajev naslednje podatke:

1. Ime in priimek ter partizansko ime.
2. Kdaj je vstopil v NOV, odnosno postal politični aktivist na terenu, bil izseljen ali interniran ter do kdaj.

3. Katerim zgoraj navedenim enotam oziroma organizacijam je pripadal (brigada, odred itd.). Če je bil aktivist, kje je bilo njegovo delovno področje.

4. Kakšen položaj, funkcijo ali čin je imel.

5. Katera odlikovanja ima.

6. Točen naslov sedanjega bivačija.

Na osnovi navedenih podatkov se bodo bivši borci in aktivisti porazdelili v tiste enote, v katerih so se nahajali ob vstopu v NOV in POS na področju Stajerske in Koroške.

Bivši borci, ki niso vstopili v NOV in POS na področju Stajerske in Koroške, pa so se borili na tem področju, se bodo razporedili v enote, ki so se nahajale na tem področju.

Iz bivših borcev ter političnih aktivistov Stajerske in Korošce, ki so se borili v NOV in POS v ostalih krajih LRS in FLRJ, se bo za zbor formirala posebna enota.

Ker je mnogo tovaršev iz zgoraj navedenih enot v ostalih okrajih Ljudske republike Slovenije, v ostalih republikah ter enotah J.L.A. naj omenjene podatke pošljejo na naslov: Glavni odbor Zveze borcev LRS, pripravljalni odbor »Stajerska v borbi«.

Ti podatki naj se pošljejo najkasneje do 15. junija 1954.

Ljubljana, 11. maja 1954.

Glavni odbor Zveze borcev Slovenije
Pripravljalni odbor

Odgovor na članek visokošolcev „Ali je upravičen obstoj PAK?“

Svet za zdravstvo in socialno politiko pri OLO Ptuj je o članku Pujskega akademskega kluba, objavljenem v Pujskem tedniku 30. aprila t. l., na seji 11. t. m. razpravljal ter daje k članku sledeče pojasnilo:

Ker je bilo z letom 1954 ukinjeno stipendiranje visokošolcev iz republiškega proračuna, je bil na pobudo Pujskega akademskega kluba sestanek, katerega so se udeležili tudi predstavniki Okrajnega ljudskega odbora Ptuj in predstavniki množičnih organizacij na čelu s sekretarjem tov. Jožetom Tramskom. Na tem sestanku je bil zastopnikom Pujskega akademskega kluba zagotovljeno, da bo OLO Ptuj pomagal visokošolcem s približnim skupnim zneskom 1.000.000 din. Stipendije naj bi prejemale visokošolci, ki redno študirajo in ki nimajo zadostnih sredstev za preživljanje. Pri podeljevanju stipendij naj bi se predvsem upoštevalo mnenje PAK.

V ta namen je pri Svetu za zdravstvo in socialno politiko pri OLO Ptuj komisija z zastopniki Sveta za prosveto in kulturo pri OLO Ptuj. Ta komisija je pretresla vse predloge PAK ter iz razumljivih razlogov upoštevala socialno poreklo in premoženjsko stanje posameznih prosilcev.

Predhodno je komisija poklicala predstavnika PAK, s katerim je bila tudi domehjena tehnična izvedba podeljevanja stipendij. Z vsemi zaključki se je zastopnik strinjal ter ni dal nobenih pripomb.

Svet za zdravstvo in socialno politiko pri OLO Ptuj je v svojem osnutku proračuna predlagal za leto 1954 skupni znesek izdatkov 128.000.000 dinarjev. Odbor za proračun je bil zaradi splošnega povečanja proračuna in zaradi pomanjkanja sredstev za kritje vseh leganih potreb prisiljen znižati izdatke Sveta za zdravstvo in socialno politiko na 94.000.000 dinarjev. Iz teh razlogov je moral Svet za zdravstvo in so-

cialno politiko znižati vse postavke, nekatere celo črtati. Iz istega razloga je tudi zmanjšana postavka za stipendiranje visokošolcem na 750.000 din.

Glede razdeljevanja stipendij posameznikom je potrebno poudariti, da je za delitev proračunskih sredstev odgovoren pred Okrajno skupščino edino le Okrajni svet za zdravstvo in socialno politiko ter je zaradi tega tudi dolžan skrbeti da se ta sredstva pravilno in smotno izkoriščajo. Seznam koristnikov stipendij je zato sestavljen pri tujakšnjem Svetu in v smislu predpisov dostavljen Pujskemu akademskemu klubu v Ljubljano s pozivom, da koristniki podpišejo prejem dobljenih stipendij.

V smislu Navodil Sveta za kulturo LRS z dne 10. III. 1954 je Okrajni svet za zdravstvo in socialno politiko na svoji zadnji seji sklenil s sodelovanjem ustanov in gosp. organizacij iz tuk. okraja sestaviti seznam potrebo po poklicih ter na tej podlagi razpisati stipendije; z vsakim koristnikom skleniti za oba pogodbenika obvezan pismeni dogovor; vse stipendije nakazovati s posameznim seznamom koristnikov fakultet, na kateri stipendist študira, ali pa kosporazumu Pujskemu akademskemu klubu in pri podeljevanju stipendij upoštevati socialni položaj prosilec in pa mnenje študentske organizacije.

Po citiranem navodilu bodo fakultete izplačevale stipendije, dokler bo stipendist ustrezen učnim pogojem, ki jih bo doležil Svet šole. V primeru, da stipendist pogojev ne izpolnjuje, bo šola o tem takoj obvestila datelca stipendije.

Svet za zdravstvo in socialno politiko poudarja, da bodo pri podeljevanju stipendij upoštevali predvsem visokošolci, ki po svojem socialnem poreklu in napredni miselnosti garantirajo, da bodo ostali aktivni borci socialistične družbe.

Svet za zdravstvo in socialno politiko pri OLO Ptuj, dne 18. maja 1954.

Razpis za sprotne slušatelje v Politično šolo pri CK ZKS

Uprava Politične šole pri CK ZKS razpisuje sprejem slušateljev v redni petmesečni tečaj, ki se prične 1. septembra t. l. Šola je namenjena predvsem delavcem in delavkam zaposlenim v industrijski proizvodnji in tudi politično aktivnim članom vseh množičnih organizacij.

Interesenti naj do 15. junija 1954. pošljejo prijave na upravo Politične šole pri CK ZKS — Ljubljana, Parmova 37 telefon 23-981, int. 206.

V prijavi naj prosilec navede: osebne podatke, katere šole in tečaje so obiskovali, staž in funkcije v političnih organizacijah, osnovni poklic in zaposlitev, višino mesečnih prejemkov. Gojencem izven Ljubljane je zagotovljeno bivanje v internatu Politične šole. Vse podrobnejše informacije lahko dobijo zainteresirani pri upravi Politične šole in na Okrajnih komitejih svojega okraja.

Uprava šole:

Uspehi tekmovanj

»Partizan«, okrajna zveza društev za telesno vzgojo v Ptuj, je priredila dne 16. t. m. okrajne tekme v ljudskem mnogoboju.

Tekem so se udeležila društva Markovci, Ormož, Središče in Ptuj.

Tekmovalo je 148 tekmovalcev, in to: ena vrsta članov, tri vrste mladincev, štiri vrste mladink, osem vrst pionirjev in pet vrst pionirk.

Uspehi so bili sledeči:

Pionirji: I. mesto kot vrsta društvo Ptuj, II. mesto Ormož, III. mesto Ptuj.

Pionirke: I. mesto kot vrsta društvo Ptuj, II. mesto Ptuj, III. mesto Ormož.

Mladinci: I. mesto kot vrsta društvo Markovci, II. mesto Ormož, III. mesto Markovci.

Mladinke: I. mesto kot vrsta društvo Ptuj za I. razred. I. mesto kot vrsta društvo Ptuj za II. razred. II. mesto kot vrsta društvo Središče za II. razred.

I. mesto kot vrsta društvo Ormož za III. razred.

Člani: I. mesto kot vrsta društvo Središče.

Kot posamezniki so dosegli pri pionirjih I. mesto Brenčič Jurij in Puhar Erih, II. mesto Silišči Ludvik, III. mesto Skrinjar Herman, vsi iz Ptuja, pri pionirkah I. mesto Hadler Anica, Suk Antonija, Mežan Majda, Silišči Marika in Potočnik Dita, II. mesto Fras Poldika in Kajserberger Hilda, III. mesto Zgonc Majda in Pernat Mila, vse iz Ptuja. Mladinci: I. mesto Stumberger Stanko, Markovci, II. mesto Erhatič Edi, III. mesto Kaušekovič Vlado, oba iz Ormoža.

Mladinke: za I. razred: I. mesto Opara Marica, II. mesto Krepek Magda, III. mesto Sirovnik Silva, vse iz Ptuja, za II. razred: I. mesto Serdinšek Milica, II. mesto Meliva Magda, III. mesto Feltnar Anica, vse iz Ptuja, za III. razred: I. mesto Erhatič Pavla, II. mesto Hribar Kaenja in III. mesto Safarič Avgustina, vse iz Ormoža. Pri članih pa I. mesto Kraic Ernest, II. mesto Zidarič Franc in III. mesto Arsenjug Jože, vsi iz Središča.

Vabilo na akademijo za Titovo 62-letnico

»PARTIZAN«, okrajna zveza društev za telesno vzgojo v Ptuj, priredi v torek, dne 25. maja 1954, ob 20. uri proslavo rojstnega dne maršala Tita OKRAJNO AKADEMIJO v okrajnem gledališču v Ptuj. Na akademiji bodo sodelovala vsa društva iz okraja s svojimi najboljšimi akademskimi točkami.

»DIEDINJA«

naslednja premiera v ptujskem gledališču

Kot svoje poslednje delo v letošnji sezoni bo uprizorilo ptujsko gledališče konec prihodnjega tedna že iz filma dobro znano dramo »Dedinja«.

Avtor tega dela (ki se v originalu imenuje »Washington Square«, a sta mu dramaturginja zakonca R. in A. Goetz nadela ime »Dedinja«) je Henry James, ki spada med največje umetnike angleškega stila. Rodil se je 15. aprila 1843 v New Yorku, študiral v Švici, Franciji in Nemčiji, se leta 1876 preseli v Anglijo in umrl 28. II. 1916 v Londonu. Tako spada Henry James v ameriško in angleško literaturo. Napisal je desetino romanov, več knjig

novel, nad 15 dramskih del in vrsto let kot kritik spremljal anglo-ameriško gledališko dejavnost.

V »Dedinji«, tej psihološko in etično izredno tenkočutni drami, gre za usodo bogate dedice, ki se z vsem ognjem svojega mladega, a plahega srca, navzile očetovim ugovorom, zaljubi v ničvrednega lovca za denarjem in ga nazadnje zavrne, kljub temu, da ji je do nedavnega pomenil vse, ker spozna, da je koristil njenim hišnicam.

Naslovno vlogo Chaterline Hopperjevo bo igrala naša priljubljena igralka Herminka Matjašičeva. Režira Peter Malec.

KUD „Jože Filipič“ iz Obreza je uprizoril „Nezaželenega zeta“

V nedeljo, dne 16. maja, je dramska sekcija KUD „Jože Filipič“ iz Obreza izvedla spevoigro »Nezaželeni zeta«. Igra, ki sta jo režirala tov. Ela Stokljiva in tov. Anton Marčec, je prav dobro uspela.

Prireditelji so imeli pri izbiri dela (igre) srečno roko, saj je vsebina igre zajeta iz kmečkega življenja, ki je našemu podeželjskemu človeku gotovo najbližja in zaradi tega tudi najbolj razumljiva. Poleg tega je vsebina vedrega značaja, ki nudi našemu delovnemu človeku po trudu polnih dnevnih dela prijetno razvedrilo. Zato tudi ni čudno, da so Obrežani in Središčani prav do kraja napolnili dvorano TD »Partizana« v Središču. Režiser Marčec, ki je sam igral vlogo očeta, se je izkazal kot dober in uporaben igralec, z lepim in uporabnim govornim organom. Njegova maska je bila dobra in ga je lepo podpirala v igri. Hčerka Ivanka (Vaupotič Ljilka) se je izkazala kot nadarjena igralka z lepim glasom, ki bi ga kazalo šolati. Lepo in ustrezno sta rešila svoji vlogi poštar (Kočevar Stanko) in mlinar (Rakuša Vinko), ki je imel primerno masko. Tudi vse ostale vloge: mati (Kunc Slavica), teta Mara (Masten Ančka), Jerica (Kunc Darinka) in Branko (Kunc Ivan) so bile ugodno rešene. Včasih je bilo sicer opazno, da bi se nekaj vaj uprizoritvi koristilo, vendar večjih pomanjkljivosti ni bilo. Na sceni je nastopil tudi zbor kmečkih fantov in deklet, ki je ubrano zapel nekaj pesmi, v kretajah in mimiki pa so bili pevci v splošnem premalo razgibani, deloma celo okorni. Balet je bil še premalo sproščen, kar pa je pri novincih običajen pojav — premalo so vajeni odra. Zbor sam je bil na sceni preveč skrit tako, da je bilo premalo izraženo množično sodelovanje pri igri, ki ga je treba prav posebej poudariti, saj je v igri nastopalo blizu 50 oseb. Kostumi so bili preveč gosposki, premalo kmečki. Vloge so bile z ozirom na posamezne karakterje zelo dobro razdeljene. Scena (Stampar) je bila izredno ukusna, lepa in pristna in je mnogo doprinešla k uspehu predstave.

Glasbeno vodstvo predstave (poleg režije) je bilo v rokah učiteljice Stokljive, ki ji gre prav posebno priznanje, saj zahteva igra vse polno solo točk, duetov, tercetov itd. poleg tega pa še zbor, kar je gotovo veliko delo, posebno če upoštevamo, da vsi igralci niso pevci, čeprav igra od njih to zahteva.

Pred pričetkom igre in med odmorom je komaj pred letom dni ustanovljeni tamburaški zbor zaigral pod vodstvom svojega poštirovalnega zborovodje tov. Haupta nekaj prijetnih in lepo podanih komadov. Tamburaški zbor sestavljajo izključno mladinci, ki igrajo lepo ubrano, na dobrih instrumentih (hrvaška trvdka) in po notah, zanosno in disciplinirano. Želim temu mlademu ansamblu, da svoje delo pod spretnim vodstvom tovariša Haupta še poglobi, da se bo dobro izkazal na Okrajnem festivalu v Ptuj. Poslušalci so bili z izvajanjem nastopajočih zadovoljni in so jim navdušeno ploskali.

Po predstavi, ki je veljala za nekaj zaključek sezone, se je vrnil v okusno okrašen dvorani družabni večer.

Gregorc Jože

Drugi mladinski koncert na Glasbeni soli v Ptuj

Dne 12. t. m. se je po kratkem razdobju zopet zbrala mladina mesta Ptuja v dvorani glasbene šole na drugem mladinskem koncertu.

Po pozdravnih besedah ravateljice glasbene šole tov. Ele Srollove je tov. prof. Drago Hasl podal kratek zgodovinski razvoj godal, pri čemer je mladinci pokazali tri predhodnike današnjih violin, ki jih čuva ptujski muzej. Nato jih je seznanil z godali, ki jih uporabljamo danes bodisi v solistične namene ali pri raznih komornih in orkestralnih zasedbah. Kot dopolnilo k njegovi razlagi je zaigral klavirski trio, ki ga sestavljajo tov. Hasl, Srollova in Hribnik, skladbo V. Hermana »Mignon«.

Članj orkestralne sekcije DPD Svobode so mnogo doprinele k spoznavanju različnih zasedb, ki jih tvorijo bodisi sama godala ali godala v zvezi s klavirjem in končno v povezavi s trobili. Pod taktirko dirigenta tov. Jožeta Rojca so zaigrali Pribošičevo »Domotožje«, kjer nastopajo samo godala. Nadalje so zaigrali »Polonezo« poljskega skladatelja Moniuska, ki je pisana za klavir in godalni orkester. Kot zadnjo točko so podali Schubertovo »Morje«, kjer nastopajo godala, trobila in klavir.

Ker je bila pri prvem koncertu dvorana zaradi prevelikega števila mladine premajhna, so prireditelji tokrat organizirali dva nastopa in sicer: popoldne

IZ CIRKOV

Igralci iz Kungote so nas v nedeljo obiskali z igro »Dve nevesti« in se predstavili tukajšnjim gledalcem z dobro voljo, ki jim bo pomagala do nadaljnjih uspehov. Kot povsod v začetku, se tudi pri njih še opazno težave, ki pa bodo sčasoma z izkušnjami na odru izginjale.

Naši ljudje bi radi videli na tukajšnjem odru »Razvalino življenja«, ki jo igrajo ptujski študentje in so bili na vseh gostovanjih deležni vsega priznanja.

IZ STARS

Pred kratkim je gostovalo v Staršah KUD »Brezar Tonček« iz Korene v Slov. goricah, ki je pripravilo za oder Nušičevo veseligrro v štirih dejanjih »Svet«.

Veseloigra »Svet« je pri nas nova in manj znana kot ostala Nušičeva dela. V njej nam avtor na zabaven način prikazuje vtor sveta v patriarhalno življenje upokojenčeve družine. Delo je živo, polno humorja in zelo poučno.

Igralci iz Korene so delo dobro naštudirali in ga podali v splošno zadovoljstvo gledalcev. To je bilo prvo gostovanje KUD »Brezar Tonček«, ki je pokazalo, da je v Koreni dokaj razvita kulturnoprosvetna dejavnost. V Staršah bi želeli, da bi nas gosti iz Slovenskih goric v bodoče še obiskali. Gotovo bo obisk takrat boljši.

Šole za aktivne podoficirije JLA in vojne nameščence JLA

Letos bo sprejetih v razne šole za aktivne podoficirije JLA in za vojne nameščence JLA večje število mladincev do 18. leta starosti. Prijave kandidatov bodo sprejemale šole do 15. julija, le Pešadijska in Artilerijska podoficirska šola pa do 1. avgusta 1954.

Gojence bodo sprejemale sledeče 2—3-letne šole: Pešadijska podoficirska šola, Artilerijska podoficirska šola, Inženirska podoficirska šola, Podoficirska šola mehanikov inženirskih strojev, Tankovska podoficirska šola, Podoficirska šola za zveze, Pilotna podoficirska šola, Podoficirska šola letalskih specialistov, Letalska-tehnična podoficirska šola, Brodarska podoficirska šola, Strojna podoficirska šola (mornarica), Tehnična podoficirska šola, Sanitetna podoficirska šola. Pogoji za sprejem v te šole so razvidni iz razpisa, ki je nalepljen na javnih mestih v mestu Ptuj, pojasnila pa bo dal Vojni odsek v Ptuj ali vojaški referenti pri občinskih ljudskih odborih. (Po razpisu)

Prosvetno delo pri Veliki Nedelji

Po letošnjem običnem zboru našega prosvetnega društva, ki je bil 7. marca t. l., je kulturno-prosvetno delo v našem kraju precej oživilo. Skoraj vsi odseki, ki so dotlej obstajali več ali manj samo na papirju, so poprijeli za delo. Prej je delala samo dramska sekcija. Ker pa v poletnem času ljudje niso preveč navdušeni za prireditve v zaprtih prostorih, se mladina zadnje čase mnogo bolj udeležuje v športu, pri čemer je naša pridnega vadiatelja v osebni tovi. Kovačiča.

Toda tudi pevski zbor pridno vadi za okrajni festival. Tamburaški zbor pa je nastal na pobudo starih muzikantov, tako da imamo sedaj po nekaj letih zopet muzikante. Ti se borijo s precejšnjimi težavami, predvsem v materialnem pogledu. To je uvidel tudi vaški odbor SZDL, ki budno spremlja vse

Iz Središča

Za otroški vrtec Središče bo letos porabljenih iz okrajnega proračuna 186.500 din, za občinske potrebe pa 4.000.016 din, pri čemer bo odpadlo za komunalno dejavnost 2.150.000 din, za drž. upravo 644.038 din, za prosveto in kulturo 540.108 din, za stvarne izdatke 329.000 din, za soc. skrbstvo in zdravstveno zaščito 307.000 din ter 30.000 din za proračunsko rezervo.

Načrt za ureditev središkega trga, ki ga je izdeloval kipar in slikar tov. Gojmir Savara, je gotov. Po tem načrtu bo urbanistično urejen trg pred občino s kapelo kot zgodovinsko-kulturnim spomenikom in prostor okrog spomenika NOB.

IZ MAKOL

Letošnja Titova štafeta se je pričela ob grobu talcev v Stodrežu. V njej so sodelovali pionirji, mladina, mladinci predvojaške vzgoje, člani TD Partizan in gasilci. Vseh je bilo 80, ki jih je pozdravljalo nad 200 pionirjev in vaščanov.

V nedeljo so se zbrali na roditeljskem sestanku starši naših dijakov in se posvetovali z vzgojitelji svojih otrok o problemih pred koncem šolskega leta. Tudi predavanje v okviru protituberkuloznega tedna je bilo dobro obiskano.

TD Partizan Središče se pripravila na okrajni nastop, ki bo 6. junija t. l. v Središču. Do tega dne bo v notranjosti in zunaj urejen dom TD Partizan. Preurejeno je že igrišče-telovadnice z novim nasadom kostanjev. Na ta nastop bodo prišli tudi gosti-telovadci iz Varaždi- na, Čakovca in Ljutomer. Vsa telovadna društva Partizan iz ptujskega okraja bodo na ta nastop poslala svoje telovadce.

Štab za zbor štajerskih brigad na Ostrožnem pri Celju dne 5. septembra t. l. je že ustanovljen, vendar se še ne čuti njegovega agitacijskega in tehničnega dela.

Načrt je na ogled v razstavnem oknu Kmetijske zadruge Središče.

Od dobička Oljarne Središče in Zage Središče iz leta 1954 bo odpadlo 60% na OLO, 40% pa na ti gospodarski organizaciji.

V akciji Sveta za zdravstvo in socialno politiko Središče za zbiranje prijav družin, ki so pripravljene izključno humanih razlogov vzeti v družinsko nego in vzgojo nedoletne otroke iz domov za otroke brez staršev, se je v Središču izkazalo 30 družin, ki imajo moralne in materialne pogoje za prevzem popolne odgovornosti za pravilno skrb in vzgojo takih otrok. Največje zanimanje je za deklice starosti 4—14 let (23 prijav) in za dečke med 4. in 14. letom starosti (7 prijav). Iz seznama prijavljenih je bilo črtanih 14 družin, ki želijo vzeti večino desetletne dečke kot pomoč pri živinoreji ali pri drugačnem delu.

Ze več mesecev je zaprt most čez Trnavo, ki je že dotrajal in ni več zanesljivo sposoben za prevoz vprežnih in motornih vozil. Čas bi bil, da se čimprej začne z obnovo tega mostu, ker je, kot kaže, odoben tozadevni proračun, da bo promet na tej cesti zopet odprt.

TD Partizan Središče se pripravila na okrajni nastop, ki bo 6. junija t. l. v Središču. Do tega dne bo v notranjosti in zunaj urejen dom TD Partizan. Preurejeno je že igrišče-telovadnice z novim nasadom kostanjev. Na ta nastop bodo prišli tudi gosti-telovadci iz Varaždi- na, Čakovca in Ljutomer. Vsa telovadna društva Partizan iz ptujskega okraja bodo na ta nastop poslala svoje telovadce.

Štab za zbor štajerskih brigad na Ostrožnem pri Celju dne 5. septembra t. l. je že ustanovljen, vendar se še ne čuti njegovega agitacijskega in tehničnega dela.

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ

Nedelja, 23. maja 1954, ob 15. (3. uri): Eugene O'Neill: »ANA CHRISTIE«, drama v treh dejanjih. Osmič. Gostovanje v Veliki Nedelji (Zadružni dom). Predprodaja vstopnic v Kmetijski zadrugi Velika Nedelja.

Nedelja, 30. maja 1954, ob 15. (3. uri): Eugene O'Neill: »ANA CHRISTIE«, drama v treh dejanjih. Devetič. Gostovanje v Gorišnici (Zadružni dom). Predprodaja vstopnic v Kmetijski zadrugi Gorišnica.

Torek, 1. junija 1954, ob 20. (8. uri): Henry James-R. A. Goetz: »DEDINJA«, drama v treh dejanjih (7 slikah). Premiera. Režija Peter Malec, scena in tehnično voštvo Jože Milkovič.

Prodaja vstopnic pri gledališki blagajni dan pred predstavo in na dan predstave od 15. do 17. ure, ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. ure ter eno uro pred predstavo. — Rezerviranje vstopnic v gledališki pisarni (telefonska številka 71) dnevno od 8. do 12. ure razen ob ponedeljkih.

Ustanovni občni zbor novega športnega Ribiškega društva

bo v nedeljo, dne 23. maja 1954, z začetkom ob 9. uri v gostilni »Zupančič« v Ptuj. Dostop imajo le vabljeni, novoprijavljeni člani, ki so tudi v

Mladina, vabijo te vojaške šole in akademije

Letos do 15. julija bodo sprejemale prijave kandidatov sledeče 3—4-letne vojne akademije in šole:

Vojne akademije (Beograd), Letalske vojne akademije, Letalsko tehnične akademije, Vojno-pomorske akademije, Vojno-tehnične akademije, Intendantne akademije, Vojno-sanitetne oficirske šole (za zdravniške pomočnike, farmaceutske pomočnike in vojaške zobotehnične-dentiste).

Prijave kandidatov za Vojno akademijo se bodo sprejemale do 1. avgusta 1954.

Pogoji za sprejem so razvidni iz javnih razpisov (rdečih) v Ptuj in po občinah. Pojasnila pa daje tudi Vojni odsek v Ptuj, oziroma vojaški referenti občinskih ljudskih odborov. (Po razpisu)

SAH

V polfinalni tekmi mariborskega šahovskega okrožja je SD Ptuj premagalo SS Partizan iz Maribora-Studenca 5:3. Tako si je SD Ptuj priboril pravico igrati v finalu, ki bo predvidoma 25., 26. in 27. junija v Mariboru. Igralo se bo po turnirskem načinu, a nastopalo bo 6 najmočnejših moštev okrožja.

Opozorilo!

Opozorjam javnost na nezna- ne ženske, ki se izdajajo za Se- šerko Ivano ter po ptujskem okraju prosijo kot »pogoreleke« miloščino in podporo, sklicujoč se na t. l. ob nesrečo, ki je 18. aprila t. l. ob nenadnem požaru močno prizadela in oškodovala našo in sosedovo družino.

Nikogar nisem pooblastila, da bi v mojem imenu zbiral po ptujskem okraju denarno ali drugačno pomoč, zato prosim javnost, da tako izrabljanje naše nesreče in stiske prepreči z legitimiranjem namišljenih »pogorelek« in z zahtevo, da se izkažejo z oblastnim dovoljenjem, ki ga pa v tem primeru nikakor ne morejo imeti.

Sešerko Ivana
Moškanjci pri Ptuj

IZUD MURETINCI

vprižori v nedeljo, 23. maja, ob 16. uri (4. uri popoldne) v dvorani Zadrugi, doma Muretinci dramo v treh dejanjih

»Na dan sodbe«

Predprodaja vstopnic v Kmetijski zadrugi Muretinci. Vabljeno!

MESTNI KINO PTUJ

predvaja v dne od 21. do 24. maja 1954 ameriški barvni film »TROBENTE IN BOBNI« s tednikom »Filmske novosti 18« ter v dne od 25. do 27. maja 1954 angleški film »VEČNA NEVESTA« s tednikom »Prste k sebi«.

MALIOGLASI

PRODAM TESAN LES. Vprašajte v upravi lista.

ENOSOBNO STANOVANJE z vrtom na Vičavi zamenjam za dvosobno v mestu. Vprašati v upravi.

PRODAM ENOSTANOVANJSKO HIŠO, takoj vselivo. — Vaupotič, Ravne 11, Maribor, Brezje.

Štajerska v borbi

Zvonko Sagadin:

Osmorica v plamenih

Stric in teta sta spala v svoji spalnici, v mali sobici poleg spalnice Rožca in Gojko, v podstrešni sobici pa dr. Lavicki, Očka in brat Miran. Jaz sem spal na podstrešju na starem divanu. Okrog štirih zjutraj me je nekdo predramil. Pred seboj sem zagledal tri vojake: dva sta merila name z brzostrelkami, tretji je svetil. Videl sem nemške uniforme, videl sem bele orle s kljukastim križem, videl »Ritter Kreutz« in druga odlikovanja, pa nisem verjel, da so Nemci.

»Partizan slede Nemce, pa se šele čez nekaj dni znebijo vse te šare, viševce na uniformi,« sem pomislil. »Najbrž je kaka brigada v bližini in je razposlala patrulje.«

Instinktivno sem segel po orožju, ki sem ga imel na stolu poleg zglavja. Toda orožje je imel vojak, ki je »vetil«. V trenutku sem se zavedel, da so Nemci in da me smrt krepko drži za vrat. Se nekaj ur življenja in — postavili me bodo pred zid. Štiri leta si se boril, zdaj, tik pred koncem vojne boš pa kon-

čal. Sam sebi sem se čudil, da me bližnje smrti ni nič strah. Toda ne, rešiti moram, kar se še rešiti da! Moram, moram!

V suknji, s katero sem bil pokrit, sem imel važne in strogo zaupne listine. Zdelo se mi je prav nespametno, da so nam dali tisto okrožnico »Vsem pooblaščenec OZNE«, ko bi nam vse to lahko povedal ušteno. V njej so bila navodila o aretacijah petokolonašev, gestapovskih agentov, kulturnobundovcev in drugih nemških podrepanikov ter navodila o organiziranju zaporov in postopku s priporniki ter posebno navodilo o evakuaciji pripornikov v primeru nemškega protisunka. Vedel sem, da me bodo preiskali živega ali mrtvega. Ta okrožnica ne sme priti Nemcem v roke! Ko sem vstal iz divana, sem nekako ježno vrget suknjo s sebe med vsakovrstno šaro, ki je bila na podstrešju. Kdo bi obračal žepne starim capam! Tako je bilo največ verjetnosti, da je ne bodo dobili. Nato sem si zašel obuvati čevlje in sem pri tem kar se da butal

ob tla, da bi tako zbudil očeta, brata in Lavickega, ki so spali v podstrešni sobici. Imeli so orožje in z nenadnim napadom bi zmleli te tri Švabe. Toda preveč trdno so spali in se niso zbudili. Hotel sem si zavezati čevlje, pa mi niso pustili. Odnegli so me v pritličje.

Videl sem, da je hiša polna Nemcev. V veži se jih je gnetlo nad dvajset. To so bile enote polkovnika von Trecka, ki so bile posebno izurjene za boj s partizani. Med njimi je bilo mnogo kočevjarjev in nemčurjev, ki so znali slovensko in so tako ukanili strica Ludvika, da jim je odprl. Gotovo je mislil, da so partizani. Stric in teta sta stala običajna pri vratih njune spalnice. Pred menoj je vojak nesel moje orožje: brzostrelko, na opasaču pa pistolo »P 38« in štiri bombe. Ko je položil orožje pred komandanta, je izjavil: »Tale je težka riba...« Zato so vsi z zanimanjem gledali vame, ki sem počasi stopal po stopnicah. Ta trenutek sta izbrala Gojko in Rožca ter smuknili iz njune sobice v kuhinjo, od koder je bil skrivni vhod v prešo. Nihče razven mene ni tega opazil. Začutil sem nepopisno olajšanje. »Vsaj ta dva se bosta rešila,« me je radostno spreletelo.

Ukazali so mi, naj sedem na klop nasproti nemškemu komandantu. Premišljeval sem, kaj naj

storim. Star partizan, pa se jim takole pustim ujetil v tistem trenutku me je postalo sram, da bi kar takole umrl. Vedel sem, da bom nekaj napravil. Kar tako se jim ne dam ubiti! Nel Nel Zbežal bom, ko me bodo gnali, zbežal bom, čeprav izpred pušk. Naj me raje na begu zadene krogla! Ne vdam se jim do zadnjega diha!

Sovražil sem bahače, ki so govorili: »Živega me Nemci ne bodo dobili. Zadrugo kroglo bom prihranil zase...« Skoraj z vsemi takimi sem imel slabe izkušnje. Ko so jih Nemci ujeli, se niso ubili, ampak so vse izblebetali in zakrivali nove frtve... Nikoli nisem mislil na to, da bi sam sebe ubil. V smrt je dovolj potil! Trdno sem zaupal v sebe. Nemci ne bi spravili nič iz mene, pa če bi me živega pekli. Kaj naj storim sedaj, da rešim sebe in druge?

Oblečen sem bil v beli brat pulover, ki se je oblačil čez glavo. Svojega sivega, ki se je zapenjal na gumbe, sem dal njemu. Bela stvar se po gozdu dobro vidi in je dober cilj. Na steni je visela očetova suknja. Vstal sem in si jo oblekel. Nemec mi je pretipal žepa, nato sem moral zopet seiti. Po stopnicah so prignali očeta. Krenil je kar proti vratom in hotel oditi ven. Nemec ga je surovo odrinil od vrat in se zadržal: »Kam?« Oče je na-

pravil nedolžen obraz in odgovoril, da je hotel na potrebo.

»Niksi!« se je zadržal Nemec in ga spahal k meni za mizo.

Kaj naj napravim? Kaj, je ključalo v meni...

Hotel sem že pograbiti petrolejko z mize in jo treščiti nemškemu komandantu v glavo. Ta je sedel ravno nasproti mene. Mimo klopi, na kateri sem sedel, so hodili Nemci. Brzostrelke so nosili obešene čez ramo. Ze sem meril skok in gibe, ki naj jih napravim, da Nemcu iztrgam brzostrelko. Ozrl sem se na očeta. Videl sem, kako mu iz oči sije sovražstvo do teh hudčev. Misle na lichi so se mu napejšale. Stiskal je zobe... Naj mi bo odpuščeno, da se v tem najtežjem trenutku svojega življenja, v tem strahotnem položaju svojih najbližjih, nisem mogel vzdržati smeja. Danes, ko se tega spominjam, mi trepeče vsak živec v telesu. Takrat sem se pa smejal. Nemce je moj smeh zmedel...

S podstrešja so prignali dr. Mileta Lavickega. Postavili se je moral poleg strica in tete. Vtem so opazili, da ni več Rožca in Gojka. H komandantu je stopil narednik in mu raportiral: »Mladinec in njegova žena sta izginila...« Med Nemci je nastal preplah in začudenje.

Kako sta mogla izginiti? Takrat se je oglašil tisti, ki je mene zbudil: »Neki mladenič mora

še tudi biti. Zgoraj so bili štirje.« Brata namreč še niso bili prignali. Dr. Lavicki je skušal brata Mirana zakriti in se je vmešal: »Nein, nein, das war ich.« To ni nič pomagalo. Narednik je zdrvil po stopnicah, da poišče brata, ki se je skril na podstrešju. Tedaj sem se oglašil jaz: »Pustite mladega! On ima mater, ki bo jokala, če ga ne bo. Spomnite se svoje matere! Vojna gre h koncu, pustite ga!« Toda pri Nemcih s tem niso ničesar dosegel.

Kaj naj napravim?

Tisti mah sem se spomnil pistole, Bratranec Gojko mi je namreč pred tremi meseci pokazal pistolo, ki je bila skrita na polici pod mizo, miza pa pregrnjena s prtom. Tedaj mi je dejal: »Jaz ne bom jemal pistole v posteljo. Če pride kaka banda, homo skoraj gotovo sedel okrog mize...« Kako pravilno je tedaj predvideval! Toda, ali je pistola še tam, ali je ni?

Millimeter za milimetrom sem se pomikal proti tistemu mestu. Samo da dobim pistolo! Stegnil sem roko. S konci prstov sem že otipal ročaj pistole. V tem trenutku komandant opazi, da za nečim stegujem roko, se zadere: »Was suchen sie?« in se skloni, da bi pogledal.

(Se nadaljuje)

